

Marie Eldh-Holmqvist
046-359 80 14
marie.eldholmkvist@lund.se

Socialnämnden

Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet - Socialförvaltningen 2018

Sammanfattning

Lunds kommun genomför varje år en uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) vilket i år har skett genom en enkät. Denna besvarades av chefer, medarbetare och skyddsombud och innehåller 21 frågor med direkt koppling till Arbetsmiljöverkets föreskrifter 2001:1 Systematiskt arbetsmiljöarbete och 2015:4 Organisatorisk och social arbetsmiljö. På Socialförvaltningen genomfördes uppföljningen under tiden september till oktober 2018.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse den 1 november 2018 (denna skrivelse).

Webbenkät årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet för Socialförvaltningen 2018 (bilaga)

Barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har inte bedömts vara relevant i ärendet.

Ärendet

Det systematiska arbetsmiljöarbetet inom Lunds kommun utgår från den kommungemensamma Arbetsmiljöpolicyen samt arbetsmiljöprocessen. Dokumenten återfinns på intranätet Inloggad. Även lagar och föreskrifter inom arbetsmiljöområdet styr det systematiska arbetsmiljöarbetet. Som stöd i arbetet finns även den kommungemensamma Arbetsgivarpolicyen vilken också återfinns på Inloggad.

Enligt Arbetsmiljöverkets föreskrift (AFS 2001:1) ska arbetsgivare varje år göra en uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Syftet med uppföljningen är att undersöka om arbetsmiljöarbetet bedrivs enligt föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete. Om

arbetsmiljöarbetet inte har fungerat tillräckligt väl ska det förbättras. Uppföljning ska dokumenteras skriftligt.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet har följts upp med en enkät som består av 21 frågor som besvarats av chefer, medarbetare och skyddsombud enhetsvis. Resultaten har sammanställts i en förvaltningsgemensam rapport med förslag på åtgärder för det kommande året i syfte att förbättra det systematiska arbetsmiljöarbetet. Rapporten inklusive förslag på åtgärder ska behandlas i samverkansgrupp och nämnd. Därefter samlas förvaltningarnas rapporter och handlingsplaner till en kommungemensam rapport inklusive handlingsplan.

Genomförda aktiviteter efter 2017 års uppföljning

I rapporten framkom att det finns oklarheter kring vad Systematiskt arbetsmiljöarbete egentligen innebär och hur enkätfrågorna kunde appliceras i den dagliga verksamheten. Aktiviteten var att upprätta ett årshjul för arbetsmiljöarbetet inom Socialförvaltningen. Detta har tagits fram och kommunicerats i verksamheten. Uppföljningen görs på APT:er där diskussion förs om de olika aktiviteterna/frågeställningarna.

En genomgång av att alla chefer har en skriftlig delegation för sitt arbetsmiljöansvar har skett under året och är snar klar.

Med anledning av arbetsmiljöverkets inspektion 2016-2018 har en rad åtgärder inom det systematiska arbetsmiljöområdet dessutom vidtagits:

- Stor undersökning (enkäter och workshops) om vilka risker som finns i arbetet som socialsekreterare kopplat till hot och våld samt den organisatoriska arbetsmiljön.
- Handlingsplaner för att eliminera och förebygga de risker som identifierats som innehåller bland annat införande av Pulsen som är en månadsuppföljning av de organisatoriska och sociala faktorerna (OSA) i arbetet för samtliga medarbetare. Syftet är att kunna arbeta främjande och förebyggande med den organisatoriska och sociala arbetsmiljön, även kallat den psykosociala arbetsmiljön.-
- Förbättrade lokaler utifrån hot- och våldssituationer: Alla dörrar till besöksrummen på plan 1 har vänts i utåtgående riktning för att medarbetare och besök lättare ska kunna ta sig ut vid en eventuell hotfull situation.
- Grindarna vid inpasseringen på plan 1 har höjts från 1 meter till 1,6 meter. Detta för att minimera risken att någon obehörig kan ta sig in. Det har även införts en ny rutin gällande inpasseringen.
- En blankett för riskbedömning inför besök har tagits fram. Under våren har denna testats av en enhet och utvärderas just

nu. En rutin om hur och när denna ska användas kommer att tas fram utifrån utvärderingen. Även en checklista kommer att tas fram för att användas i de fall då en riskbedömning inte fyller sin funktion.

- Workshops kring återhämtning och starkt psykiskt påfrestande arbetsuppgifter har hållits i flera arbetsgrupper.
- Alla medarbetare med brukarkontakt och chefer kommer under hösten/vintern 2018 samt våren 2019 att gå en obligatorisk halvdagsutbildning på temat hot och våld. Syftet med utbildningen är att stärka kunskapen om hur vi kan förebygga att hot- och våldssituationer uppstår, hur vi kan hantera situationer om de ändå uppstår samt dela erfarenheter mellan varandra.
- En rutin för det systematiska arbetsmiljöarbetet har tagits fram. Denna rutin beskriver hur vi arbetar systematiskt med arbetsmiljön på socialförvaltningen.
- En rutin för arbete utanför ordinarie arbetsplats har tagits fram.
- En rutin i förhållande till anställningen för sociala medier har tagits fram.
- En rutin för riskbedömning av gravida har tagits fram.

Enkätundersökningar som ovan beskrivits har genomförts vid två tillfällen och jämförelsen visar att resultatet är bättre på de allra flesta frågor 2018 än vad det var 2017. De frågor där resultatet har höjts allra mest är frågorna kring rimlig arbetsbelastning, att hinna med sina arbetsuppgifter inom den normala arbetstiden, kunskap i organisationen för att hantera och förebygga ohälsosam arbetsbelastning och möjlighet till återhämtning under arbetsdagen. Detta är mycket glädjande då dessa frågor har varit bland de mest prioriterade. Dock kommer resultatet att följa med i det framtida arbetsmiljöarbetet för att fortsätta förbättra och följa upp arbetsmiljön då det är en viktig fråga för organisationen.

Under sommaren har en första del av en utvärdering av Pulsen skett genom intervjuer med chefer. Utvärderingen visar att Pulsen har ett bra syfte i att följa upp hur medarbetarna mår för att kunna fånga upp signaler i tid innan de leder till eventuell ohälsa. Den hjälper också till att stärka dialogen mellan chef och medarbetare.

Under vintern kommer även en utvärdering göras utifrån hur medarbetarna inom förvaltningen upplever Pulsen.

Resultat av uppföljningen 2018

Svaren av 2018 års enkät avseende det systematiska arbetsmiljöarbetet återfinns som bilaga till detta dokument. Dessa svar visar på att det finns ett behov av större kunskap om den nya arbetsmiljöpolicy och

2018-11-01

Diarienummer
SO 2018/0166

fortfarande kring rutiner för arbetsmiljöarbetet i stort. Rutin för riskbedömningsarbetet behöver tydliggöras liksom kunskap om rapportering av tillbud, arbetsskador i LISA.

Medarbetare och skyddsombud ges möjlighet att medverka i det systematiska arbetsmiljöarbetet, företagshälsovården eller motsvarande sakkunnig resurs används i det förebyggande arbetet.

Handlingsplan för 2019 års arbetsmiljöarbete

Med utgångspunkt i enkätsvaren föreslås följande åtgärder för att förbättra det systematiska arbetsmiljöarbetet:

ÅTGÄRDER	ANSVARIG	KLART	UPPFÖLJNING
Informera om kommunens arbetsmiljöpolicy och rutiner kring arbetsmiljöarbetet	Chef	oktober 2019	SAM- uppföljning 2019
Tydliggöra de uppföljningsbara målen för arbetsmiljöarbetet på arbetsplatsen	Chef	oktober 2019	SAM- uppföljning 2019
Fortsätta att arbeta med att chefer och medarbetare har tillräckliga kunskaper och kompetens inom arbetsmiljöområdet	Chef	oktober 2019	SAM- uppföljning 2019
Kommunicera framtagna rutiner för riskbedömningar från genomförande till handlingsplan och uppföljning till medarbetarna	Chef	oktober 2019	SAM- uppföljning 2019
Kommunicera rutiner för rapportering i LISA vad gäller arbetsskador och tillbud till medarbetarna	Chef 2019	oktober 2019	SAM-uppföljning
Arbeta med rutiner för kränkande särbehandling och trakasserier i arbetsgrupperna	Chef	oktober 2019	SAM-uppföljning 2019
Fortsätta arbetet för att det finns tillräcklig kompetens och tillräckliga resurser för att utföra arbetsuppgifterna	Socialdirektör	oktober 2019	SAM-uppföljning 2019
Bidra till att berörda skyddsombud har arbetsmiljökompetens	Socialdirektör	oktober 2019	SAM-uppföljning 2019

Socialförvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta:

- att godkänna förvaltningens rapport och förslag till åtgärder samt
- att översända dem till kommunstyrelsen

SOCIALFÖRVALTNINGEN

Annika Pettersson
Socialdirektör

Beslut expedieras till:
Kommunstyrelsen
Akten